

คู่มือการปฏิบัติงาน

นางสาวปรมาภรณ์ สาระภักดี

ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งนักจิตวิทยาโรงเรียนฯ

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สพป.เลย เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงาน ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร เป็นการรวบรวมกระบวนการปฏิบัติงานของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ ซึ่งในกลุ่มได้เสนอ กระบวนการปฏิบัติงานของงานประจำที่เป็นงานตามภารกิจหลัก ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนในการปฏิบัติงาน รายละเอียดของงานเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้งานที่มีคุณภาพตามที่กำหนด

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้ นอกจากประโยชน์ของผู้ปฏิบัติงานโดยตรงแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้มารับบริการเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงขั้นตอน และรายละเอียดของกระบวนการต่าง ๆ เป็นแนวทางหนึ่งในการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑

นางสาวปรมาภรณ์ สาระภักดี
ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งนักจิตวิทยาโรงเรียนฯ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
มิถุนายน ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ตอนที่ ๑ บทนำ	๑
• แนวคิด	
• วัตถุประสงค์	
• วิสัยทัศน์	
• ขอบข่าย/ ภารกิจ	
ตอนที่ ๒ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน /Flow Chart	๓
ตอนที่ ๓ คำสั่ง/งานในหน้าที่รับผิดชอบ	๗

ตอนที่ ๑

บทนำ

แนวคิด

งานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา เป็นงานที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบูรณาการการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ไปสู่การศึกษาตลอดชีพ นำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นใช้ประกอบการเรียนการสอนส่งเสริมสุขภาพกาย และสุขภาพจิตให้สมบูรณ์ จัดสวัสดิการสวัสดิภาพ และกองทุนเพื่อการศึกษา ที่จะเป็นการช่วยเหลือผู้เรียนปกติ ด้อยโอกาส เด็กพิการ และมีความสามารถพิเศษอีกทั้งส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ร่วมจัดการศึกษาที่จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตภายใต้ความร่วมมือของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

๒. เพื่อส่งเสริมสุขภาพกายสุขภาพจิต และสุขภาพจิต ผู้รับบริการทางการศึกษา ให้สมบูรณ์ โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม และเพื่อส่งเสริมให้มีจริยธรรม คุณธรรม วินัย โดยเน้นกีฬาันทนาการ ลูกเสือ-ยุวกาชาด และการปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๓. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้รับบริการ ด้วยการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย

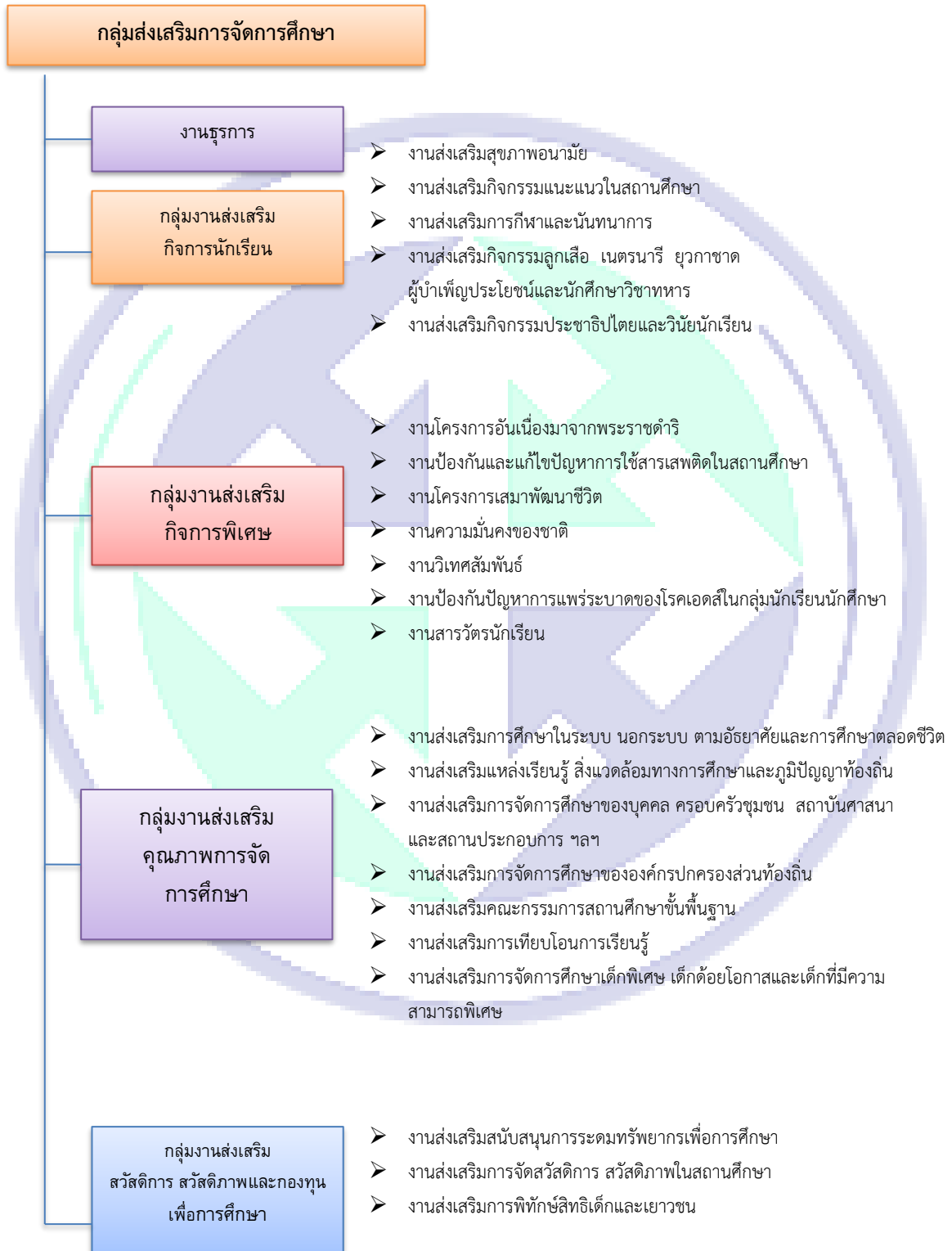
๔. เพื่อส่งเสริมการพิเศษ ที่เป็นการสร้างความมั่นคงและประสานเครือข่ายทุกระดับ ไปสู่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิสัยทัศน์ (Vision)

“กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา มุ่งพัฒนา การศึกษาของเด็กไทยเลย”

ขอบข่าย/ภารกิจ

ขอบข่ายภารกิจงานตามอำนาจหน้าที่

ตอนที่ ๒ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๒.๑ นักจิตวิทยาโรงเรียนประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. รับเรื่องการขอความช่วยเหลือจาก ครู/ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
๒. ใช้กระบวนการการเยี่ยมบ้านนักเรียน ๕ ขั้นตอน ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการส่งต่อ เพื่อให้ทราบปัญหาที่ชัดเจน
๓. ชี้แจงและแนะนำแนวทางปฏิบัติ/ การช่วยเหลือนักเรียนที่พบปัญหา วิธีแก้ไขปัญหาให้สถานศึกษา ครูผู้ดูแลนักเรียนให้รับทราบและถือปฏิบัติ
๔. ติดตาม ประเมินผล
๕. สรุปผล/ รายงานผล

กรณีส่งต่อโรงพยาบาล

๑. รับเรื่องการขอความช่วยเหลือจาก ครู/ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
๒. ใช้กระบวนการการเยี่ยมบ้านนักเรียน ๕ ขั้นตอน ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการส่งต่อ เพื่อให้ทราบปัญหาที่ชัดเจน
๓. ส่งต่อนักเรียนไปยังโรงพยาบาลประจำอำเภอ/ โรงพยาบาลใกล้บ้าน/ โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์
๔. ติดตาม ประเมินผล
๕. สรุปผล/ รายงานผล

Flow Chart การปฏิบัติงาน

๒.๒ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. การจัดทำระบบ แผนงาน/ โครงสร้าง และผู้รับผิดชอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน
๒. ประชุมชี้แจงให้กับผู้บริหารการศึกษาและครูที่รับผิดชอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๓. ดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียน ตามกระบวนการ ๕ ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการส่งต่อ
๔. ติดตาม ประเมินผล ให้การช่วยเหลือนักเรียนที่พบปัญหา (รับการส่งต่อจากโรงเรียน)
๕. สรุปผล/ รายงานผล

Flow Chart การปฏิบัติงาน

๒.๓ การแก้ปัญหาเด็กตกหล่น เด็กกลุ่มเสี่ยง และเด็กออกกลางคัน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. สำรวจและจัดทำระบบข้อมูลเด็กตกหล่น เด็กกลุ่มเสี่ยง และเด็กออกกลางคันในแต่ละปีให้ครอบคลุมและชัดเจน
๒. แต่งตั้งและประชุมคณะทำงานแก้ไขปัญหาเด็กตกหล่น เด็กกลุ่มเสี่ยง และเด็กออกกลางคัน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ และวิธีการแก้ไขปัญหา
๓. ดำเนินการติดตามนักเรียนเด็กตกหล่น เด็กกลุ่มเสี่ยง และเด็กออกกลางคัน ทุกคนที่โรงเรียน / บ้าน เพื่อให้ทราบปัญหาที่ชัดเจน
๔. ชี้แจงและแนะนำแนวทางปฏิบัติ/ วิธีแก้ไขปัญหาให้สถานศึกษารับทราบและถือปฏิบัติ
๕. ตรวจสอบ ติดตาม เด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันตามแนวทางที่กำหนด
๖. สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

Flow Chart การปฏิบัติงาน

ตอนที่ ๓
คำสั่ง/หน้าที่ที่รับผิดชอบ

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑

ที่ ๒๑๘ /๒๕๖๒

เรื่อง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ข้าราชการ และลูกจ้างปฏิบัติ

ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ ได้มีคำสั่งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ข้าราชการและลูกจ้างปฏิบัติและรับผิดชอบ เฉพาะกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา นั้น

เนื่องจาก มีบุคลากรในกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาได้เกษียณอายุราชการ จึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นปัจจุบัน

อาศัย อำนาจตามความในมาตรา ๓๗ มาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศึกษาดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศึกษาดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ จึงได้ปรับปรุงแก้ไขคำสั่งให้เป็นปัจจุบัน โดยยกเลิกคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ ที่ ๔๐๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เรื่อง กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรปฏิบัติ และคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑ ที่ ๗๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ข้าราชการและลูกจ้างปฏิบัติงาน เฉพาะกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา อนึ่ง คำสั่งใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้ใช้คำสั่งนี้แทน ดังรายละเอียดแนบท้าย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายรอง ปัญสังกา)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑

กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ข้าราชการ ลูกจ้างในกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
รายละเอียดแนบท้ายคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
ที่ ๒๑๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ปฏิบัติงานและรับผิดชอบ	หมายเหตุ
นางสาวปรมาภรณ์ สาระภักดี	ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งนักจิตวิทยา โรงเรียนประจำเขตพื้นที่ การศึกษา	<p>๑. วิเคราะห์ และวินิจฉัยปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคล ที่มีปัญหาความซับซ้อนหรือจากการส่งต่อด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย ได้แก่ แบบทดสอบทางจิตวิทยา ด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และการวางแผน การแก้ปัญหา</p> <p>๒. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม และบำบัด ครอบครั้ว เพื่อการบำบัดและ แก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องหรือปัญหาที่มีความซับซ้อน เช่น พฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศ ยาเสพติด การทะเลาะ วิวาท/การใช้ความรุนแรง ฯลฯ</p> <p>๓. ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียนในวิธีการ ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความซับซ้อนหรือกลุ่ม เด็กพิการ</p> <p>๔. ให้การดูแลช่วยเหลือกลุ่มเด็กพิเศษ เช่น เด็กบกพร่อง ทางการเรียนรู้ (LD) เด็กสมาธิสั้น เด็กออทิสติก เด็กที่มี สติปัญญาบกพร่อง เป็นต้น</p> <p>๕. รับการส่งต่อจากครูแนะแนว เพื่อหาหนทางช่วยเหลือ เยียวยา แก้ไข และพัฒนาให้ดีขึ้น</p> <p>๖. ประสานส่งต่อไปยังหน่วยงานภายนอก กรณีที่นักเรียน ต้องการความช่วยเหลือเฉพาะด้าน และการรับส่งกลับ เข้าสู่ระบบโรงเรียน</p> <p>๗. จัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติ นักเรียน ในการวินิจฉัยปัญหาและการให้ความช่วยเหลือเป็น รายบุคคล รายกลุ่ม หรือโรงเรียน</p> <p>๘. ประสานงาน และความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน ครอบครัว และหน่วยงาน/องค์กร ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๙. งานโครงการว่ายน้ำเพื่อชีวิต (LIFE SAVING)</p>	

กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ข้าราชการ ลูกจ้างในกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
รายละเอียดแนบท้ายคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต ๑
ที่ ๒๑๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ปฏิบัติงานและรับผิดชอบ	หมายเหตุ
		๑๐. การดำเนินงานตามนโยบาย ผอ.สพป. เลย เขต ๑ - นโยบายข้อ ๓ นักเรียนทุกคนผ่านการคัดกรอง ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน - นโยบายข้อ ๔ นักเรียนได้รับการเยี่ยมบ้าน ๑๐๐ % ๑๑. งานแก้ไขปัญหาคัดกตกล่น เด็กกลุ่มเสี่ยงและเด็ก ออกกลางคัน ๑๓. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย	